

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, О. Ворошилов, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 35
(18 травня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	22
ПОЛІТИКА.....	27
ЕКОНОМІКА.....	30

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

17–18 травня в Україні з офіційним візитом перебуває Президент Російської Федерації Д. Медведєв

Під головуванням Президентів України та Росії відбулося третє засідання Українсько-Російської міждержавної комісії.

Відкриваючи засідання, Президент України високо оцінив нинішню активізацію українсько-російських контактів та їх безумовну націленість на конкретні результати. В. Янукович висловив переконання, що більшість громадян України та Росії позитивно ставляться до зміцнення дружніх взаємин наших країн. «Ми впевнені, що разом нам вдасться забезпечити не тільки умови для нового якісного росту економіки», – сказав він, додавши, що йдеться також про пошук ефективних шляхів взаємодії наших країн у подоланні наслідків глобальної економічної кризи.

«Все, щоб ми не робили, спрямовано насамперед на посилення національних економік і добробуту наших людей», – зазначив В. Янукович. «У цей складний період ми починаємо реформи, і вже у червні оголосимо план реформ. Ми підемо цим шляхом і вважаємо, що нашим стратегічним партнером у цьому питанні є Російська Федерація», – сказав Президент.

Президент підкреслив, що третє засідання Українсько-Російської міждержавної комісії фактично спрямоване на відновлення своєї діяльності після тривалої та нічим не виправданої перерви. «Українсько-Російська міждержавна комісія покликана стати інструментом двосторонньої співпраці», – сказав В. Янукович, нагадавши, що в межах цього органу та його структурних підрозділів протягом останніх двох місяців успішно розглядалися питання економічної, зовнішньополітичної, військово-технічної, гуманітарної взаємодії, міжнародного й регіонального співробітництва.

«Сьогодні ми вийшли на підписання ряду важливих угод, найбільш значущою серед яких є Угода про демаркацію українсько-російського кордону. І я вітаю усіх нас з цією знаменною подією», – сказав В. Янукович. Він висловив сподівання, що вже найближчим часом держави вийдуть на прийняття конкретних рішень також у питанні делімітації суміжних морських просторів України та Росії, адже МЗС працюють у цьому напрямі.

Зі свого боку Президент Росії також високо оцінив нинішню активізацію українсько-російських відносин. «Ми фактично відкриваємо тут нову сторінку. За останній час нам вдалося дещо зробити для відновлення повнокровних зв'язків між нашими народами та країнами», – сказав Д. Медведєв. Він висловив сподівання, що Україна та Росія й надалі працюватимуть на розбудову

конструктивних взаємин. У цьому контексті Президент Росії підкреслив: Українсько-Російська міждержавна комісія є, безумовно, дуже важливим інструментом – «дієздатним і сильним», однак для її ефективної роботи необхідна політична воля обох сторін.

Найвищим пріоритетом роботи комісії Президент РФ назвав «усебічний розвиток відносин між двома державами». «Пріоритети мають бути «підверстані» під наші поточні економічні завдання. А їх два і для Росії, і для України. Це – подолання наслідків глобальної фінансової кризи та модернізація національних економік», – підкреслив Д. Медведєв. «Я переконаний: ми зможемо побудувати стратегічну довгострокову співпрацю на взаємовигідній прагматичній основі. Ми повинні зайнятися всіма сферами, і робота вже триває. Ідеться про транспортну кооперацію, авіаційну промисловість, космос, військово-технічну співпрацю тощо», – зазначив Президент Росії.

Після завершення третього засідання Українсько-Російської міждержавної комісії під головуванням Президента України В. Януковича і Президента Російської Федерації Д. Медведєва відбулася церемонія підписання ряду двосторонніх документів. Зокрема, глави держав ухвалили Підсумковий протокол третього засідання Українсько-Російської міждержавної комісії.

Президенти також підписали Спільні заяви: щодо удосконалення системи європейської безпеки, щодо врегулювання придністровської проблеми та з питань безпеки в Чорноморському регіоні.

Також у присутності глав держав було підписано ряд двосторонніх документів.

Міністр закордонних справ України К. Грищенко та міністр закордонних справ РФ С. Лавров підписали Угоду між Україною і Російською Федерацією про демаркацію українсько-російського державного кордону.

Міжурядову Угоду про співробітництво в галузі використання і розвитку російської глобальної навігаційної супутникової системи ГЛОНАСС підписали генеральний директор Національного космічного агентства України Ю. Алексєєв та керівник Федерального космічного агентства РФ А. Пермінов.

Міністр освіти і науки України Д. Табачник та міністр освіти і науки РФ А. Фурсенко підписали Угоду між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти і науки Росії про першочергові заходи з розвитку науково-освітнього співробітництва на 2010–2012 рр.

Програму співробітництва між Міністерствами культури України та Росії на 2010–2014 рр. підписали міністр культури і туризму України М. Кулиняк та міністр культури і туризму РФ О. Авдєєв.

Також голова Правління АТ «Укресімбанк» М. Удовиченко та президент – голова Правління ВАТ «Банк ВТБ» А. Костін підписали Угоду про міжбанківське співробітництво між АТ «Укресімбанк» та ВАТ «Банк ВТБ» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 17.05).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Бюджетні реалії

Україна, нарешті, живе за бюджетом – наприкінці квітня Верховна Рада таки ухвалила державний кошторис, на виконання якого залишається всього вісім місяців. Хоч із запізненням, але країна починає «повноцінний» фінансовий рік.

Значний інтерес до цієї події пов'язаний не лише з важливістю та довгоочікуваністю документа. Більш ніж резонансною виявилася навіть сама процедура прийняття бюджету – мало хто з оглядачів залишив за дужками безпрецедентність затвердження фінплану країни явно «нашвидкоруч». Прийняття головного фінансового документа країни щойно він був переданий до парламенту, в урядовій редакції, лише «з врахуванням пропозицій Бюджетного комітету»; за десять хвилин, без прийняття в першому читанні, навіть без обговорення в сесійній залі – особливості «бюджетного процесу» відзначали більшість оглядачів, а назвати його повноцінним не змогли навіть прихильні до влади ЗМІ. Опозиція, виснажена «боями» (і це буквально) навколо ратифікації угоди про Чорноморський флот, відверто деморалізована результативним голосуванням з цього приводу, не спромоглася ані заперечити, ані внести пропозиції, які у неї, очевидно, були. Отже, влада отримала черговий «бліцкриг», переможно протиснувши, як визначили ЗМІ, «фінансового kota в мішку».

Звісно, у ініціаторів «прискорення» свої резони, і їх можна зрозуміти: приймати бюджет за всіма правилами, означало переносити фактично до літа існуючу практику фінансування країни за схемою 1/12 витрат минулого року. Зрозуміло, що для економіки це не найкращий вихід. До речі, не факт, що врахування в бюджеті, як свого часу висловився спікер В. Литвин, «хотілок» депутатів, покращило б головний фінансовий документ країни. Проте очевидно і інше: готовність керуватися черговою «економічною доцільністю» – не найкраща практика; виправдання необхідністю виправляти помилки попередників виглядатимуть чим далі, тим менш переконливо.

Як би там не було, бюджет прийнято і обставини самого процесу відходять на задній план, набагато важливіше – наскільки розроблений урядом документ реалістичний та чи зможуть розрахунки урядових фінансистів забезпечити як мінімум стабілізацію у вітчизняній економіці, а краще – її зростання. Сам Прем'єр-міністр України М. Азаров назвав бюджет «кризовим, але реалістичним», вже традиційно покладаючи відповідальність за важку ситуацію на прорахунки

попереднього Кабінету.

Отже, основні показники, що характеризують фінансову ситуацію в країні, такі: зростання ВВП – 3,7 %, інфляція (грудень 2010 р. до грудня 2009) – 13,1 %; доходи загального фонду – 218,7 млрд грн, спеціального – 48,8 млрд; витрати загального фонду – 244 млрд, а спеціального – 79,5 млрд. Таким чином, орієнтовний дефіцит поки становить 57,7 млрд грн.

Перша оцінка, озвучувана переважною більшістю експертів: основні макроекономічні показники, закладені в бюджет на 2010 р., – реалістичні. «Макропоказники цілком реальні..», – підкреслив керівник аналітичного департаменту інвестгрупи «ТАСК» А. Шевчишин. Чинний варіант бюджету-2010 аналітик компанії «Ренесанс Капітал (Україна)» А. Головач називає більше зваженим порівняно з попереднім варіантом, у ньому зменшені доходи й враховані реальні потреби Пенсійного фонду в підтримці з держбюджету.

Загалом привертає увагу, що урядові фінансові плани спрямовані на реалізацію двох основних завдань: перше – не допустити подальшого падіння економіки; друге – реально забезпечити бюджетні параметри. У принципі, вони видаються цілком здійснюваними. Україна сьогодні має перспективи подолання кризових явищ, щоправда, пов'язані вони передусім із зовнішньою кон'юнктурою: відбувається «розігрів» у металургійному секторі, транспорті та сільському господарстві. Якщо економіка продовжуватиме, нехай і не стрімкий, але підйом, то 3–4 % зростання ВВП у цьому році, після того як у минулому він упав на 15 %, це досить помірковані розрахунки. Тому виконання бюджету, побудованого за консервативним сценарієм, не повинне супроводжуватися дійсно значними проблемами.

Дефіцит у новому бюджеті визначений навіть меншим, ніж домовлялися з МВФ, – не 6 %, а 5,3 %. Прийнятний дефіцит у бюджеті-2010 став можливим після досягнення домовленостей про зниження цін на газ. Перегляд газових домовленостей генеральний директор Бюро економічних та соціальних технологій В. Гладкий вважає найважливішим фактором, що матиме істотний вплив на стабілізацію економіки та бюджету. «Що вдалося зробити цьому уряду – перекласти тягар кризи не на економіку та населення, а перенести його в політичну площину, у відносини з Росією, у питання базування Чорноморського флоту Російської Федерації у Севастополі», – пояснив свою думку експерт.

Водночас експерти називають бюджет-2010, як і раніше, досить амбіційним. Найістотніше зростання витрат пов'язане з декількома напрямками: зарплати бюджетникам, вугільна промисловість, освіта, дороги і транспорт, АПК, охорона здоров'я, «Євро-2012». Крім того, цього року необхідно погасити раніше отримані кредити: внутрішні на 17,1 млрд грн, зовнішні – 6,7 млрд грн. Бюджет передбачає також надання державних гарантій суб'єктам господарювання на 45 млрд грн (торік було 37 млрд грн).

Прийнятний дефіцит на папері – не привід для надмірного оптимізму – попереджають при цьому експерти. Практично одноставно вони відзначають

існування прихованого дефіциту, який однозначно перевищує визначені в бюджеті 5,3 %. Цей прихований дефіцит у першу чергу пов'язаний із Пенсійним фондом та НАК «Нафтогазом». Проблема полягає в тому, що вітчизняні бюджетні підходи дають можливість не сумувати всі дефіцити, як це робиться в інших країнах, підкреслюють фінансисти. Тому реальна розбіжність між надходженнями і витратами включатиме не лише закладений у бюджеті дефіцит, а і 1 % дефіциту НАК «Нафтогаз» та 2,8 % на рекапіталізацію банків – загалом до 9 %. За більш оптимістичними оцінками аналітиків Dragon Capital, реальний дефіцит бюджету з урахуванням потреб «Нафтогазу» і Пенсійного фонду може становити 7–7,5 % ВВП, тобто понад 80 млрд грн.

Власне, розмови про «болючі» місця далеко не першого вітчизняного бюджету ведуться давно, і не лише на рівні українських експертів, на них не втомлюються вказувати і представники Міжнародного валютного фонду. Проте попри розмови, цього року, як і раніше, різниця між фактичною ціною газу й існуючими тарифами для споживачів, підвищувати які не дозволяє «соціальна логіка», обійдеться бюджету в чималу суму – передбачено 3,4 млрд грн компенсації «Нафтогазу». Утім, коли йдеться про «Нафтогаз», уряд принаймні може розраховувати на те, що зниження вартості російського блакитного палива благотворно позначиться на загальному матеріальному становищі монополіста. А от Пенсійний фонд продовжує залишатися «слабкою ланкою», і мало того що традиційною, та ще й, здається, безпросвітною.

Нинішній бюджет знову показує проблеми Пенсійного фонду. На фінансування ПФ у цьому році виділяється 66 млрд грн, з яких 30 закладено на покриття дефіциту. «Половина пенсій – дефіцитні! З кожним роком ця проблема дедалі більше й більше накопичувалася і, урешті-решт, вилилася в такий колосальний дефіцит. А це означає, що наступного року, якщо не проводити ніяких реформ, пов'язаних із Пенсійним фондом, то проблема просто захлесне економіку України та систему соціального забезпечення в країні!» – наголосив виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера О. Устенко.

Окреме питання – як реалізовуватиметься наповнення бюджету. Його характерна риса в тому, що 75 % доходів заплановано отримати від податків – це майже 203 млрд грн. Для цього уряд підвищуватиме акцизи на алкоголь, тютюн, запровадить податок на розкіш, та все ж «левова частку» прибутків бюджету – майже 120 млрд грн – повинні забезпечити надходження від ПДВ. «Цього року українська економіка буде чітко ПДВ-залежною», – прогнозує економіст А. Новак. Урядовці очікують, що прибутки від ПДВ мають збільшитися на 41 %, розраховуючи, очевидно, на зростання економічної активності. Водночас підрахунки незалежних експертів не виключають, що урядові очікування дещо завищені. За оцінками Міжнародного фонду Блейзера, основні надходження від ПДВ, які з'являються в бюджеті, це надходження від українського імпорту. Приріст імпорту цього року експерти прогнозують «у межах 20–25 %, у найкращому випадку – на 30 %». Тому можна зробити висновок, що уряд

водночас розраховує на покращення адміністрування ПДВ. Такий рецепт рекомендують Україні і західні експерти. За прогнозами варшавського Центру східних досліджень (OSW), український уряд не зможе виконати держбюджет на 2010 р. без обмеження тіньової економіки, що, за даними європейських експертів, становить близько половини ВВП. Очевидно, – підтверджує аналітик компанії «Ренесанс Капітал» А. Головач, – уряд робитиме великий акцент саме на детінізацію. Наскільки ці плани здійснимі, адже ефект від жорсткості адміністрування може не принести очікуваних результатів, – покаже час.

Наступним після ПДВ за значущістю для бюджету буде податок на прибуток підприємств: він повинен забезпечити надходження 40,4 млрд грн, це на 20,6 % більше, ніж фактично заплатили юрособи у 2009 р. Наскільки заважатиме в забезпеченні відповідних надходжень минулорічна практика стягування цього податку з підприємств авансом – теж питання, яке уряду ще доведеться з'ясувати. Поки що ж, за інформацією ЗМІ, податкова і митниця план не виконують. У січні-квітні вони зібрали 81,4 і 82,8 % прогнозованих сум.

Відкритим залишається питання і щодо повноти реалізації приватизаційних планів: теоретично, розрахунки уряду на отримання протягом цього року доходів від приватизації в розмірі 10 млрд грн здійснимі. Радник президента з питань приватизації М. Четов не виключає, що «ми легко зможемо одержати й тридцять». Він уточнює, що на порядку денному – «питання продажу Одеського припортового заводу, «Луганськтепловозу», «Турбоатому», «Укртелекому», облгазів, а також у межах 30 середніх підприємств».

Можна впевнено прогнозувати, що і покупці на ці досить ласі шматки вже готові до торгів: не секрет, що у придбанні багатьох з названих активів зацікавлені російські підприємці, з якими, як заявив глава фракції ПР у парламенті О. Єфремов, ідуть «плідні переговори». Нещодавно стало відомо про бажання окремих власників російських енергокомпаній розширити свою діяльність в Україні. У ЗМІ останнім часом з'явилася інформація, що Росія виявляє інтерес до низки українських стратегічних підприємств, зокрема до ВАТ «Турбоатом», одного з найбільших у світі турбінобудівних підприємств та виробників енергетичного обладнання. Уряд розраховує на російські інвестиції також у ядерній енергетиці, суднобудуванні й авіапромі. М. Азаров на одному з останніх засідань Кабміну доручив підготувати «грунтовні пропозиції» російській стороні.

Показові в цьому плані також дані Держкомстату, згідно з якими за два місяці 2010 р. російські інвестиції в Україні сягнули вже 2,7 млрд дол., при тому що загальний обсяг прямих інвестицій у вітчизняну економіку з Росії 2009 р. становить 1,8 млрд дол.

Зростання інвестиційної активності водночас сприймається в Україні неоднозначно. Опозиція, і найголосніше Ю. Тимошенко, називає це явище «неефективним і неприпустимим». «Цей шлях, – заявила вона, – можна назвати поглинанням Російською Федерацією наших енергетичних, промислових, транспортних можливостей. Це поглинання відбуватиметься таким чином, що

Україна буде завжди міноритарним акціонером і власником, який не впливатиме на будь-які події в управлінні новостворених монстрів».

Важко припустити, що в критиці з боку Ю. Тимошенко – чиста державницька позиція і жодних політичних мотивів. Проте й ігнорувати насторожене ставлення не лише опозиційних політиків, а й ряду економічних експертів до «російської експансії» не варто. Враховувати той факт, що російський капітал з-поміж інших виділяється високою політичною складовою – працює синхронно з урядом РФ і підтримується ним, вкрай важливо, особливо з огляду на те, що наразі йдеться про приватизацію стратегічних для України об'єктів.

Продовжуючи тему розблокування приватизації стратегічних об'єктів, є сенс звернути увагу на одну із заяв віце-прем'єра С. Тігіпка, який під час зустрічі з представниками Європейської бізнес-асоціації повідомив, що ФДМУ може отримати у 2010 р. до 20 млрд грн за рахунок «цілих секторів, до яких ми не підбиралися», маючи на увазі можливість приватизації підприємств лісового господарства. Приватизація підприємств лісозаготівлі в Україні видається досить непростою справою, у першу чергу з огляду на юридичні нюанси, оскільки Кодекс законів про надра та Лісовий кодекс України забороняють продаж об'єктів лісового господарства.

Основні надії на виконання плану приватизації в нинішньому році новий глава ФДМ О. Рябченко пов'язує з продажем «Укртелекому», що, на його думку, дасть змогу виконати план на 70–100 %, а можливо, і перевиконати. Водночас експертні думки щодо перспектив і наслідків можливої приватизації однієї з найбільших телекомунікаційних компаній України не завжди близькі до оптимістичних прогнозів чиновників. Враховуючи, що нині – не кращий час для продажу активів, деякі фахівці не рекомендують продавати «Укртелеком» цього року. Віце-президент УСПП М. Табахарнюк відзначає: «Зважаючи на те що «Укртелеком» є збитковим, що уряд буде думати про наповнення бюджету, і те, що деякі фінансово-промислові групи в Україні відчувають серйозний інтерес до покупки «Укртелекому» саме в цей період, я вважаю, що в другій половині року такий продаж може відбутися». Він підкреслив, що прибуток від продажу «Укртелекому» залежатиме від умов проведення конкурсу. «Інтерес до цих активів буде, і конкуренція буде. Усе буде залежати від готовності покупців заплатити ціну й від позиції уряду щодо визначення умов конкурсу. Якщо конкурс буде прозорим з мінімальними обмеженнями для покупця – ціна буде максимальною. Якщо будуть виписувати умови під запрограмованого покупця, безумовно, ціна буде нижча», – сказав М. Табахарнюк.

Проблема сьогодні не лише у все ще кризових цінах – тут якраз можна припускати, що інвестиційно привабливі промислові об'єкти знайдуть свого покупця, питання в іншому – чи встигне Фонд Держмайна виручити заплановану суму за практично сім місяців, що залишилися до кінця року. «Навіть якщо ми виконаємо план з приватизації, гроші отримаємо наприкінці року», – стверджує директор економічних програм Центру Разумкова В. Юрчишин.

«Латати» прогнозовані бюджетні «діри» уряд розраховує різними надходженнями. Серед них прямі державні запозичення в розмірі 100 млрд грн (із них внутрішні – 34 млрд грн); кредити МВФ та Світового банку – 16 і 4 млрд грн відповідно; пряме фінансування бюджету від випуску єврооблігацій – 10,4 млрд грн; Кабмін очікує також на цільові кредити: ЄБРР виділить для ремонту дороги Київ – Чоп 1232 млн грн, для поліпшення автодоріг та безпеки руху – 632 млн грн.

Запозичення як спосіб поповнення бюджету особливих питань у плані їх реалізації не викликають – обіцяні кошти від МВФ, СБ, ЄБРР Україна, швидше за все, таки отримає. Проте надмірним ентузіазмом відповідні плани уряду експерти зустрічати не поспішають. Їх застереження не нові. По-перше, як би неоригінально це не звучало, але економісти нагадують: позичені кошти доведеться повертати, а обсяг українських боргів і без того чималий.

По-друге, і це важливіше, принциповим є питання, з якою метою країна поглиблюватиме власну боргову яму. З одного боку, уряд обіцяє запустити проекти, що «повинні дати поштовх до пожвавлення економіки», спрямовуючи стимулювання на «точки росту». Проте експерти звертають особливу увагу на співвідношення між так званими проектами розвитку та проїдання у витратній частині бюджету. На жаль, їх висновки не на користь інноваційних проектів. Найбільша кількість витрат припадатиме на «перспективну» вугільну галузь; монополіста найприбутковішої сфери і водночас банкрута НАК «Нафтогаз» та на укладання бюджетного асфальту у виконанні «Укравтодору». Звісно, визначення пріоритетів у фінансуванні – це прерогатива уряду. Але прерогативою експертів залишається аналіз цих витрат та їх оцінка. І висновок фахівців ставить під сумнів неодноразово декларований інноваційний шлях розвитку. «Який же це інноваційно-соціальний бюджет? – висловив здивування директор економічних програм Центру Разумкова В. Юрчишин. – Він же не містить не те що революційних, а й навіть жодних серйозних давно очікуваних рішень: ні з приводу зменшення ПДВ, ні запровадження нових податків (скажімо, на нерухомість), ні нових правил відрахувань із зарплати. Натомість він просто зменшує бюджетні “дірки”».

Інші фахівці попереджають про використання державних запозичень у пропорціях «3,5 % на розвиток, а 96,5 % на проїдання». Навіть якщо припустити, що автори розрахунків не є симпатиками чинної влади, і їх «арифметика» хвибує упередженістю, не варто ігнорувати неодноразові застереження експертної спільноти про те, що готовність уряду «залазити в борги» аби не здійснювати непопулярні реформи, це «шлях в нікуди».

Як бачимо, найбільш суттєві застереження економістів викликає питання забезпечення механізмів реалізації низки положень бюджету, особливо у його дохідній частині. Витрати, зокрема і давно проанонсоване підвищення соцстандартів, хоч і без надмірного ентузіазму, сприймаються оглядачами як очікуваний крок. Середня мінімальна заробітна плата в 2010 р., як демонструє

пояснювальна записка Держбюджету, становитиме 888,3 грн, а її зростання порівняно з 2009 р. – 38,1 %.

Утім, тут з боку авторів бюджету також не обійшлося без «ноу-хау», цього разу юридичного характеру. Це, зокрема, ст. 45 і ст. 70, які визначають, що розміри соціальних виплат тепер регулюватиме не закон, а Кабмін. Таким чином, уряд створив для себе «шпарину» на випадок, якщо проблеми з фінансами загострюватимуться. Більше того, Кабмін «з метою зменшення дефіциту бюджету» записав положення, за яким деякі норми закону можна застосувати лише якщо вони не суперечать рішенню уряду. Схоже, принцип «економності» бюджету став для уряду все ж таки близьким.

Головна надія сьогодні на те, що прийнятий бюджет, нехай і не ідеальний, але достатньо поміркований та консервативний, стане однією з умов економічної стабілізації. Головні очікування – у тому, що, «розчистивши поле», влада таки візьметься за структурні реформи.

**О. Ворошилов, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.**

Крымскотатарское движение в отзывах СМИ (конец апреля – первая половина мая 2010 г.)

18 мая в Украине отмечается День памяти жертв депортации крымскотатарского народа. В этот день в 1944 г. было принято решение о массовом переселении крымских татар из Крыма в Узбекистан и другие территории Советского Союза. По разным оценкам, насильственной депортации подверглись от 190 до 300 тыс. человек.

Сегодня, по данным правоохранителей, в 47 митингах в городах Крыма примут участие, по предварительным данным, минимум 12 тыс. крымских татар.

В Симферополе уже возложили цветы к памятным знакам жертв депортации и почтили погибших минутой молчания. А накануне вечером на центральной площади города крымскотатарская молодежь провела акцию-реквием «Зажги огонек в твоём сердце», в ходе которой были зажжены две тысячи свечей, из которых выложили контур крымского полуострова, цифру «66», надпись «No genocide», полумесяц со звездой. Участники акции призвали мировую общественность признать насильственное переселение 1944 г. актом геноцида. В мероприятии, в общей сложности, приняли участие порядка 5 тыс. симферопольцев.

В связи с 66-й годовщиной депортации крымскотатарского народа Президент Украины В. Янукович направил в Крым телеграмму, в которой, в частности, отмечается, что «восстановление исторической справедливости стало возможным

лишь с возрождением независимости Украины, которая, оставшись наедине с последствиями трагедии, прилагает все усилия для восстановления прав крымских татар и каждого депортированного по национальному признаку».

Следует отметить, что с приходом новой власти в Украине ряд обозревателей СМИ прогнозируют определенные подвижки в решении актуальных для крымских татар проблем.

Так, в конце апреля т. г. Президент Украины В. Янукович, выступая на заседании Парламентской ассамблеи Совета Европы в Страсбурге, пообещал защищать права крымских татар. По словам В. Януковича, государственная политика по отношению к крымскотатарскому населению в последние годы недостаточна и «ее надо исправлять». Президент Украины также пообещал, что в ближайшее время будет подготовлена соответствующая специальная национальная программа и создан административный орган, который будет следить за ее выполнением.

Комментируя слова Президента, первый заместитель его Постпреда в Крыму В. Казарин отметил, что «это значит только одно – интересы крымских татар, как и других национальных общин, будут защищены».

Вместе с тем в последнее время лидерами крымских татар был сделан ряд довольно жестких заявлений, адресованных новой украинской власти.

Как и прогнозировалось, наибольшее неприятие у крымских татар вызвало подписание (а затем и ратификация в ВР) соглашения о пролонгации срока пребывания Черноморского флота РФ в Севастополе.

В частности, лидер меджлиса крымских татар, народный депутат фракции «Наша Украина – Народная самооборона» (НУ – НС) М. Джемилев, напомнив, что крымские татары «последовательно выступали против базирования ЧФ на территории Украины» и продолжают придерживаться этой точки зрения, заявил, что «эти соглашения (относительно продления пребывания ЧФ РФ в Крыму. – Ред.) наносят чрезвычайно серьезный вред не только крымскотатарскому народу, но и национальным интересам Украины». По его мнению, «ради денонсации соглашений следует принимать все меры, вплоть до роспуска такого парламента».

«Почему мы должны предоставлять базу стране, высокопоставленные должностные лица которой время от времени говорят, что Крым – это территория России, что полуостров все равно вернется?» – задается вопросом М. Джемилев. Также депутат отметил, что «Россия постоянно будет поддерживать сепаратистские силы. Она сможет пойти на любую провокацию, чтобы дестабилизировать ситуацию. Украина сама должна иметь там военную базу». При этом лидер меджлиса крымскотатарского народа отметил, что «та политика, которая ведется нынешним руководством Украины, не устраивает нас, поэтому мы еще будем рассматривать вопрос о присоединении к оппозиции».

Первый заместитель председателя меджлиса крымскотатарского народа Р. Чубаров со своей стороны уточнил, что «особое беспокойство крымских татар за дальнейшую судьбу Крыма вполне объяснимо их недавней историей, когда в

одновременно (18 мая 1944 г.) по решению Москвы весь народ был подвергнут насильственной депортации... Всеукраинскому обществу, в том числе, крымским татарам, ясно дают понять, что мы все больше и больше втягиваемся в орбиту политики Российского государства, чьи геополитические интересы могут быть совершенно противоположны интересам Украины». Р. Чубаров также добавил, что «крымские татары испытывают сильное разочарование в украинских политиках, не умеющих объединиться перед очень серьезными вызовами современности, в том числе и такими, что несут реальную угрозу суверенитету Украинского государства».

А руководитель отдела внешних связей межджлиса А. Хамзин прямо заявил в интервью «Радио Свобода», что подписание и ратификацию российско-украинского соглашения о продлении срока пребывания Черноморского флота России в Крыму крымские татары воспринимают как угрозу своему существованию. Он призвал к проведению специальной международной конференции о судьбе крымскотатарского народа и Крыма, так как, по его мнению, харьковские газово-флотские соглашения вызовут, вероятнее всего, острый кризис внутри Украины одновременно с усилением российского влияния в регионе, что реально будет грозить самому существованию крымскотатарского народа. А. Хамзин убежден, что официальная Москва на Черноморском флоте не остановится и попытается «сделать Крым истинно российским». А это значит, что для крымских татар «наступил новый этап испытаний, которые будут тяжелыми, и крымскотатарскому национальному движению следует готовиться к этому». Также А. Хамзин допускает, что полностью возможно «развитие самых непредвиденных ситуаций для крымских татар».

В свою очередь зампред межджлиса, глава фракции «Курултай-Рух» в Верховном Совете Крыма Р. Ильясов считает, «что после соглашений по флоту пророссийские экстремистские силы полуострова могут инициировать референдум о территориальном статусе Крыма и присоединении его к России». «Эта тема будет мусироваться в автономии все время и в конечном счете может отпугнуть, в том числе и инвесторов. Деньги, как известно, любят тишину, и когда мы говорим, что Крым надо развивать как курортный регион, то для этого нужны средства. Значит, нужна стабильность», – цитируют Р. Ильясова крымские СМИ.

Что же касается других актуальных для крымских татар вопросов, то, прежде всего, это законопроект «О восстановлении прав депортированных по национальному признаку». Так и не став закон, он успел пережить несколько редакций и уже шесть лет «кочует» в треугольнике между парламентом, Президентом и Кабмином. Так, в 2004 г. его приняла в первом чтении ВР Украины, но ветировал Президент Л. Кучма. В. Ющенко, по словам М. Джемилева, обещал снять вето либо внести в ВР Украины свой вариант законопроекта (в редакции межджлиса), но не сделал ни то, ни другое. Будучи Премьером, Ю. Тимошенко подготовила собственный вариант этого документа, но теперь уже межджлису пришлось потратить много времени и сил, чтобы убедить

главу Кабмина его отозвать, поскольку он «декларативный и пустой». Также был еще вариант данного законопроекта от Госкомнац. Спустя 6 лет меджлис пытается убедить В. Януковича поддержать его вариант законопроекта.

Также заявил о необходимости принятия Закона «О возобновлении прав лиц, депортированных по национальному признаку», зарегистрированного в Верховной Раде, и постпред Президента в АРК С. Куницын, «ведь в этом – основа решения вопросов, связанных с межнациональной и межконфессиональной ситуацией на полуострове».

Также крымских татар волнует имеющее место недофинансирование программы обустройства репатриантов. «Нам надо четко знать, будет участвовать государство в вопросе обустройства соотечественников (крымских татар), которые после полувековой ссылки возвращаются на свою Родину, или нет. Мы не нахлебники, мы ничего не выпрашиваем! Мы говорим: нам нужно дать то, что нам положено по праву», – заявил М. Джемилев 19 апреля на совещании у постоянного представителя Президента в АРК С. Куницына с членами Совета представителей крымскотатарского народа при Президенте Украины.

По словам лидера меджлиса, за последние пять лет недофинансирование программы расселения и обустройства депортированных на период 2005–2010 гг. составило 103 млн грн. М. Джемилев выразил сомнение, что в этом году будут выделены 124 млн грн, предусмотренные программой на 2010 г. «Несколько дней назад у меня была встреча с вице-премьером В. Семиноженко. Насколько я понял из его слов, в проекте на 2010 год предусматривается 50 млн грн, да и то не из бюджета, а из Стабилизационного фонда. То есть захотят – дадут, не захотят – не дадут», – сказал лидер меджлиса.

Как заявил М. Джемилев, Украина взяла на себя обязательство выделять деньги на обустройство ранее депортированных граждан, и если страна не делает этого, то крымские татары могут потребовать вернуть им отобранные во время депортации 1944 г. имущество и дома. «Если бы, скажем, нам вернули 89 тыс. домов и квартир, изъятых при депортации, никакой жилищной проблемы не было бы. Если бы нам вернули четыреста с лишним школ, которые были до депортации, никаких новых школ не надо было бы строить», – отметил М. Джемилев.

Впрочем, как считает крымский политолог А. Форманчук, заявления политического лидера крымских татар М. Джемилева о возможности возврата имущества депортированных – это попытка проверки на прочность новой местной и центральной власти. По его мнению, не стоит преувеличивать значение этих заявлений. «Мы должны понимать, что это достаточно традиционные требования. Так было, так есть и так будет. Да и сами татары ведь понимают, что проблема обустройства – это проблема не одного десятилетия. На мой взгляд, государство сегодня делает максимум из того, что в его силах. И многие крымские татары уже сегодня живут нормально – наравне с представителями других национальностей», – заявил А. Форманчук.

Эксперт также призвал обратить внимание на время, когда появляются

подобные заявления. «Впереди – 18 мая – день депортации крымских татар из Крыма. Каждый год к этой дате меджлис проводит т. н. “инвентаризацию” реалий. Помимо этого, во многом от реакции государства зависят дальнейшие действия татар – или 18 мая пройдет спокойно, с молитвой и коротким митингом, или будут акции протеста... Очень важно не только для новой украинской, но и для новых руководителей Крыма осознать всю сложность проблемы и все тонкости взаимоотношений с руководителями крымских татар», – уверен политолог.

Также лидеров меджлиса беспокоит то, что «крымские татары представлены в органах власти значительно меньше, чем их доля в населении Крыма». «Нам обещали сохранить хотя бы нынешние пропорции, однако при смене правительства у нас отобрали несколько важных должностей», – сетует М. Джемилев. Главу меджлиса особенно волнует то, что крымские татары не представлены в Службе безопасности, прокуратуре, судах и таможне. «На наш запрос о том, сколько представителей нашего народа работает в СБУ, нам ответили: «В паспорте нет указания на национальность, поэтому мы не знаем, сколько у нас крымских татар, – возмутился М. Джемилев. – Поэтому возникает вопрос: если власть не доверяет этому народу, почему он должен доверять власти? Этот вопрос, думаю, должен очень остро стоять перед Президентом».

«Крымские татары должны быть представлены в органах власти пропорционально своей численности и вне зависимости от того, за кого они голосуют, потому что они – не партия. В противном случае мы будем вынуждены защищать свои права иными способами. Пусть Президент об этом подумает», – заявил 19 апреля на совещании с С. Куницыным глава меджлиса М. Джемилев.

Кроме того, М. Джемилев не преминул выразить сильную обеспокоенность планами пророссийских сил Крыма вернуться к мажоритарной системе выборов, что, как считают крымские татары, фактически лишило бы их представителей перспективы избрания в Верховный Совет Крыма и, соответственно, вынудило бы использовать для защиты своих интересов внепарламентские методы. Он сделал акцент на том, что В. Януковичу не удалось продемонстрировать готовность избавляться от стереотипов, в соответствии с которыми крымские татары ассоциируются с угрозами и вызовами и для Крыма, и для Украины.

Недовольство крымских татар вызвал и ряд кадровых решений Президента, касающихся Крыма, в частности назначение бывшего начальника крымской милиции А. Могилева, в отношении которого меджлис намерен добиваться возбуждения уголовного дела по обвинению в разжигании межнациональной розни, – министром внутренних дел. Вопрос ставится остро. Татары настроены решительно. Если власть откажется учесть их мнение, они собираются апеллировать к международным инстанциям. Так, на недавней встрече с Верховным комиссаром Совета Европы по правам человека Т. Хаммарбергом М. Джемилев «уведомил» его о назначении в Украине на высокие должности «лиц, открыто исповедующих взгляды, оправдывающие преступления, совершенные тоталитарными режимами против народов, в том числе и против

крымскотатарского народа, и выразил надежду, что такие действия властей Украины не останутся без внимания и оценки со стороны Верховного комиссара».

Кстати, претензии по кадровым вопросам у крымских татар есть и к властям АРК. Они уже лишились двух министерских портфелей, а полученную взамен компенсацию, очевидно, не считают адекватной заменой. Рассчитывая получить от Президента три поста глав РГА (сохранить за собой Бахчисарайский и Кировский районы и добавить к ним Белогорский), от крымской власти меджлис добивается еще двух должностей первых замов – в Министерстве строительной политики и в Минсоцзащиты. По словам М. Джемилева, согласие на это ему уже дал спикер В. Константинов, а вот премьер автономии В. Джарты по данному вопросу пока не высказывался.

Говоря о других целях, которые ставят перед собой крымские татары, следует назвать и довольно давний вопрос о восстановлении исторической топонимики. Не так давно председатель меджлиса М. Джемилев зарегистрировал в парламенте проект постановления о создании следственной комиссии по возвращению населённым пунктам Крыма названий на крымскотатарском языке. В частности, столицу АРК предложено переименовать в Акмесджит, Севастополь – в Акъяр, а Евпаторию – в Гезлер. Процесс переименования не потребует от украинского правительства дополнительных финансовых вливаний, заверил председатель меджлиса.

С другой стороны, «если в финансовом отношении повесить информационные таблички при въезде в населённый пункт и на домах улиц оного будет бесплатно, сработает другой принцип, – заявил корреспонденту From-UA культуролог В. Николаенко (Севастополь). – Живущим в Крыму славянам придётся учить язык крымских татар. И здесь даже при всём хорошем отношении между двумя культурами могут возникнуть принципиальные разногласия».

Кроме того, уже в ближайшее время меджлис хочет решить вопрос о выделении земли под строительство соборной мечети на ул. Ялтинской в Симферополе, а также получить разрешение на возведение двух мечетей в районе аэропорта и на ул. 60-летия Октября в крымской столице. Земля нужна и для национального музея в Симферополе. От местной власти меджлис также добивается присвоения имени дважды Героя Советского Союза Амет-Хана Султана аэропорту «Симферополь» и повышения статуса Ханского дворца в Бахчисарае до общегосударственного уровня, с последующим его утверждением в качестве памятника мирового значения под эгидой ЮНЕСКО.

Можно также отметить, что с требованием защитить крымских татар выступили немецкие правозащитники, написавшие письмо Президенту Украины В. Януковичу. Авторство письма принадлежит правозащитной организации «Ассоциация по защите репрессированных народов». В этой бумаге генеральный секретарь ассоциации Т. Цюльх называет лидера меджлиса М. Джемилева «крымскотатарским Ганди» и требует остановить нападки на «демократические структуры курултай и меджлис». По мнению правозащитника, крымские татары

нуждаются в особом внимании и поддержке украинского Президента.

Со своей стороны, экс-вице-премьер Крыма Л. Безазиев, один из бывших лидеров Компартии в Крыму, объявил нового Президента Украины В. Януковича «папой для всех народов страны». В статье, опубликованной на передовице еженедельника «Голос Крыма», Л. Безазиев связывает с именем В. Януковича «справедливое» решение главной проблемы крымских татар – восстановление их государственности в Крыму.

Обозреватели СМИ обращают внимание и на тот факт, что В. Янукович, за последний месяц ликвидировавший по меньшей мере два десятка различных совещательных структур, доставшихся ему в наследство от В. Ющенко, Совет представителей крымскотатарского народа при Президенте Украины не тронул, что уже можно считать первым ясным сигналом меджлису. М. Джемилев и его окружение эти импульсы тоже улавливают и прощупывают новую власть на умение вести переговоры. Как уверяет обозреватель «Первой Крымской», меджлис, на президентских выборах поддержавший проигравшую сторону, совершенно не желает разделять участь оппозиции.

Следует также отметить, что в преддверии очередной годовщины депортации крымских татар, 13 мая в Киеве состоялась встреча руководства меджлиса крымскотатарского народа с Президентом Украины В. Януковичем. На этой встрече представители меджлиса озвучили наиболее актуальные проблемы крымскотатарской общины. В их числе глава меджлиса М. Джемилев, как и ожидалось, назвал принятие закона о правах депортированных граждан, вопросы о возврате исторической топонимики крымским населенным пунктам, финансирования программы обустройства депортированных, а также представительства крымских татар в органах государственной власти и управления. Кроме того, поднимался ряд небольших вопросов, в частности, о придании Крымскому инженерно-педагогическому университету (т. н. «крымскотатарский университет») статуса государственного, о придании национального статуса Бахчисарайскому музею-заповеднику, а также затрагивался вопрос о границах территорий религиозных и духовных святынь в Бахчисарае.

По словам М. Джемилева, конкретных обещаний со стороны Президента по изложенному кругу вопросов пока получено не было. Тем не менее, В. Янукович пообещал в ближайшее время издать указ, в котором будет изложена позиция главы государства по данным проблемам.

Также Президент заявил, что по ряду обсуждаемых вопросов он уже дал поручения. «Все иные вопросы давайте мы рассмотрим детально, когда я приеду в Крым. Мы соберем Совет представителей крымскотатарского народа при Президенте Украины, встретимся с людьми на местах и, уверен, найдем достойные решения по каждому из вопросов», – сказал В. Янукович.

Кроме того, Президент Украины и руководство меджлиса договорились о регулярных встречах в дальнейшем. Ближайшая может пройти в августе, во время визита В. Януковича в Крым.

В этой связи можно вспомнить, что при Л. Кучме встречи руководства меджлиса с Президентом проводились в среднем 2-3 раза в год. При В. Ющенко за 5 лет было проведено лишь 2 подобные встречи.

В целом же обозреватели согласны в том, что ныне меджлис попытается получить максимум по списку своих требований, так как в интересах новой власти продемонстрировать стремление решать проблемы крымских татар. В то же время, подчеркивают эксперты, «уступки» меджлису следует так сбалансировать, чтобы не вызвать раздражение славянского населения полуострова (все-таки они избиратели В. Януковича), и не уронить авторитет лидеров национального движения в глазах соотечественников.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова ВР В. Литвин вважає невчасним розгляд у сесійній залі питання щодо дозволу приватизації ГТС.

Про це він сказав на брифінгу 17 травня, коментуючи інформацію про те, що днями у ВР був зареєстрований законопроект щодо надання дозволу приватизації ГТС.

«Я не вважаю, що це тема, до якої треба підходити одним наскоком», – сказав він.

«Більше того, я вважаю, що це не та тема, щодо якої сьогодні має розгортатися дискусія. У нас надзвичайно багато важливих питань, які потрібно розглянути», – сказав він (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 17.05).

Голова Верховної Ради України В. Литвин наголошує, що питання щодо подання Генеральної прокуратури про зняття недоторканності з двох депутатів фракції НУ – НС А. Парубія і Ю. Гримчака розглядатиметься відповідно до Регламенту Верховної Ради України і законів України.

В. Литвин пояснив, що Регламентом передбачено п'ять днів на те, аби депутати, яких стосується подання, відреагували на нього, після цього ще 20 днів подання по суті розглядає парламентський Комітет з питань Регламенту, який надає рекомендації Верховній Раді України і керівникові парламенту. Потім у семиденний термін Верховна Рада розглядає це питання (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 17.05).

«У законодавстві жодної демократичної країни немає подібної норми», – зазначив заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко, коментуючи

зареєстрований у парламенті законопроект, поданий депутатом від Партії регіонів, що пропонує встановити кримінальну відповідальність за наклеп.

М. Томенко зазначив, що знає про «спокусу влади під егідою використання поняття “наклеп” відкривати кримінальні справи проти журналістів та опозиції». «Але якщо нам вдалося в часи Леоніда Кучми довести, що це середньовічна норма, то я переконаний, що на сьогоднішній день парламент не підтримає відповідний законопроект», – підкреслив він.

Крім того, заступник Голови Верховної Ради зазначив, що якщо таку норму відродити, то, очевидно, треба її відроджувати у пакеті з рядом інших законодавчих новацій авторитарних режимів. «Скажімо, влада, як мінімум, може визначати інтернет-сайти, які можна відвідувати громадянам України, а які треба забороняти», – додав він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 17.05*).

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про введення податкових канікул для малого бізнесу.

Законопроектом (реєстр. № 6354) пропонується запровадити тимчасові податкові канікули для фізичних осіб – підприємців, які здійснюють господарську діяльність на самостійній основі без залучення найманих працівників.

Положення законопроекту поширюється на платників податків, які здійснюють: виробництво товарів (крім підакцизних), сільськогосподарської продукції, надання побутових та інших послуг населенню.

У проекті закону також пропонується запровадити ведення спрощеного обліку результатів діяльності і звітності. Водночас передбачені заходи державного впливу на суб'єктів господарювання, які здійснюватимуть господарську діяльність відповідно до цього закону (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 17.05*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування повноважень при оформленні матеріалів ДТП між органами внутрішніх справ і страховиками та вдосконалення їх діяльності.

Законопроектом (реєстр. № 4652), поданим народним депутатом Ю. Прокопчуком повторно, пропонується передати страховим компаніям повноваження щодо оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод (за згодою учасників пригоди), в яких постраждали застраховані транспортні засоби та відсутні травмовані чи загиблі особи.

На думку членів комітету, прийняття законопроекту матиме позитивні

наслідки, а саме: дасть можливість ефективно використовувати сили та засоби органів внутрішніх справ, сприятиме поліпшенню діяльності у сфері страхування, підвищенню рівня довіри громадян до неї (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 17.05.*)

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту відхилити проект закону про внесення змін до Закону «Про відходи» (щодо відходів при виробленні чорних і кольорових металів).

Законопроектом (реєстр. № 6187) передбачається внести зміни до ст. 9 та 10 Закону «Про відходи», згідно з якими власниками відходів, що утворюються у процесі видобутку та збагачення залізорудної та марганцевої сировини, виробництва чорних і кольорових металів та їх сплавів (шлаків, шламу), визнаються підприємства гірничо-металургійного комплексу. Також пропонується включити до цього закону положення, за яким у разі приватизації державних підприємств і переходу до нового власника права власності на відходи, накопичені внаслідок їх діяльності, ці відходи «не можуть державою бути повторно приватизовані (реприватизовані)» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 17.05.*)

Комітет з питань охорони здоров'я підтримує законопроект про внесення змін до Закону «Про планування і забудову територій» (щодо будівель закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного і оздоровчого призначення).

Проектом закону (реєстр. № 6023) пропонується до переліку замовників, які не залучаються до пайової участі (внеску) у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів, долучити замовників будівель закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного і оздоровчого призначення.

Як зазначалося на засіданні комітету, законопроект створено з метою удосконалення правових засад державної підтримки будівництва будівель закладів культури та освіти, фізичної культури і спорту, медичного й оздоровчого призначення і забезпечення рівних умов господарювання усіх суб'єктів права власності під час будівництва зазначених об'єктів.

На думку народних депутатів, прийняття законопроекту сприятиме створенню рівних умов господарювання усіх суб'єктів права власності під час будівництва будівель закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного і оздоровчого призначення (шкіл, дитячих садків, будинків культури, бібліотек, театрів, кінотеатрів, музеїв, стадіонів, спортивних майданчиків, лікарень, медичних центрів, дитячих оздоровчих таборів, інших оздоровчих та

санаторно-курортних закладів тощо), що позитивно вплине, зокрема, на забезпечення оздоровлення і медичного обслуговування громадян (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 17.05).*

Народный депутат Украины А. Гриценко (фракция НУ – НС) считает, что на сегодняшний день не стоит ожидать активного общественного сопротивления нынешней власти.

А. Гриценко отметил, что «власть еще не создала критической массы таких ошибок, чтобы общество было разуверено, придушено бетонной плитой социально-экономических проблем, чтобы оно поднялось на это сопротивление».

«Не будет 100 тыс. людей в Киеве», – считает он.

При этом А. Гриценко не исключил, что, «возможно, после осени, когда люди почувствуют, что в экономике ничего не меняется, что никаких реформ нет, а власть, как была коррумпирована, так и осталась, то люди начнут думать по-другому» (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 17.05).*

Группа народных депутатов намерена обратиться к Председателю Верховной Рады В. Литвину с требованием предоставить отчеты расходов Верховной Рады Украины за 2009 и предыдущие годы. Об этом сообщил народный депутат Украины от фракции «Наша Украина – Народная самооборона» В. Вязивский.

«Народные депутаты подписались под обращением к Верховной Раде, чтобы она предоставила отчеты за 2009 и предыдущие годы», – сообщил депутат. Он отметил, что депутаты также требуют от спикера парламента предоставить план использования средств и на 2010 г.

В. Вязивский подчеркнул, что депутаты должны знать информацию, кто без тендеров выигрывает конкурсы на ремонт гостиниц и санаториев. «Я хочу знать распределение средств по прошлому году. Всегда есть такая графа “экономия средств”, и за экономию средств всегда предоставляется определенное вознаграждение, премии очень уважаемым членам аппарата Верховной Рады, и они достигают более 100 тыс. (гривен)», – сказал В. Вязивский.

Он отметил, что хотел бы знать, сколько подобных премий было выделено за прошлый год, «чтобы люди знали, кто на самом деле жирует на людских деньгах и тыкает пальцами при этом на народных депутатов» (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 16.05).*

Депутат Верховной Рады В. Киселев (внефракционный) предлагает парламенту разрешить приватизацию и реорганизацию (слияние, присоединение, разделение, выделение, преобразование) государственных

предприятий магистрального трубопроводного транспорта, в том числе газотранспортной системы Украины

Об этом говорится в законопроекте № 6387, зарегистрированном в Верховной Раде 13 мая и текст которого обнародован 14 мая.

В. Киселев предлагает исключить из закона о трубопроводном транспорте раздел ст. 7, согласно которому реорганизация (слияние, присоединение, разделение, выделение, преобразование) государственных предприятий магистрального трубопроводного транспорта, а также их приватизация запрещаются.

Также предлагается изъять те положения, которые запрещают отчуждение основных фондов государственных предприятий магистрального трубопроводного транспорта, передачу их с баланса на баланс, в концессию, аренду, лизинг, залог, управление.

Кроме того, этот раздел запрещает передачу в уставный фонд других юридических лиц основных фондов и акций предприятий магистрального трубопроводного транспорта, совершение других действий, которые могут привести к отчуждению основных фондов и акций этих предприятий, а также основных фондов и акций Национальной акционерной компании «Нефтегаз Украины», дочерних и основанных ею предприятий и газохранилищ (кроме случаев, когда результатом таких действий является создание государственных предприятий, 100 % которых находится в государственной собственности Украины).

Согласно Пояснительной записке, проект закона направлен на создание условий для более эффективного использования украинской ГТС (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 16.05*).

Депутат Верховной Рады Т. Чорновил (внефракционный) надеется на отказ коалиции поддержать законопроект о разрешении приватизации и реорганизации (слияние, присоединение, разделение, выделение, преобразование) государственных предприятий магистрального трубопроводного транспорта, в том числе газотранспортной системы Украины.

«Я-то сам за него голосовать не буду. Я думаю, что и коалиция тоже эту инициативу поддерживать не будет. Потому что тут действительно вступает очень серьезный и жесткий конфликт интересов и бизнес-интересов, и политических интересов украинской власти и бизнес-кругов России», – сказал он.

По его мнению, если парламент поддержит этот законопроект, то это может угрожать энергетической независимости Украины (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 17.05*).

Фракция «Наша Украина – Народная самооборона» предлагает заслушать в пятницу, 21 мая, информацию правительства о подписанных соглашениях между Украиной и Россией в ходе визита президента РФ Д. Медведева.

«Для нашей фракции политически чувствительны те документы, которые будут подписаны в Украине во время визита российского президента. Мы просим информацию правительства на пятницу по тому, какие документы будут подписаны во время официального визита», – сказал лидер фракции НУ – НС Н. Мартыненко на заседании согласительного совета парламента (**PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 17.05**).

Фракция коммунистов не будет голосовать за законопроект об одобрении решения Президента Украины о допуске подразделений вооруженных сил иностранных государств на территорию Украины в 2010 г. для участия в многонациональных военных учениях.

Об этом сказал член фракции коммунистов В. Матвеев на заседании Согласительного совета в понедельник, 17 мая.

По его словам, позиция фракции коммунистов в этом вопросе остается неизменной (**PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 17.05**).

Большинство из фракции Блока Литвина поддерживают снятие неприкосновенности с народных депутатов Украины от фракции НУ – НС А. Парубия и Ю. Грымчака. Об этом сообщил председатель фракции БЛ И. Шаров.

«Только что у нас завершилось заседание фракции, и мы не принимали решения по этому поводу, но большинство членов фракции склоняются к тому, что нужно снимать неприкосновенность с этих депутатов», – добавил политик.

В то же время он отметил, что окончательное решение фракции по этому поводу будет принято в четверг, 20 мая, перед пленарным заседанием (**ProUA (www.proua.com). – 2010. – 18.05**).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент Украины В. Янукович отмечает, что восстановление исторической справедливости в отношении незаконно депортированного крымскотатарского народа и лиц других национальностей стало возможным лишь с возрождением независимости Украины, которая в одиночку продолжает решать вопросы восстановления прав депортированных.

Об этом говорится в телеграмме, которую глава государства направил в Крым в связи с 66-й годовщины депортации крымскотатарского народа. Телеграмму зачитал в понедельник, 17 мая, на траурном заседании, посвященном Дню памяти жертв депортации, крымский премьер В. Джарты.

В. Янукович отмечает, что за годы независимости Украины было сделано немало для обустройства репатриантов: практически решены проблемы с предоставлением им гражданства Украины, они активно привлекаются к принятию решений органами исполнительной власти и местного самоуправления, все больше крымскотатарской молодежи получает образование в высших учебных заведениях Украины.

«Мы также гордимся тем, что в независимой Украине не возникал любой серьезный конфликт на межнациональной основе», – отметил Президент Украины.

В то же время он подчеркнул, что это не повод для самоуспокоения. «Трагическая дата заставляет задуматься над тем, что еще необходимо сделать для восстановления справедливости, создания условий для гармонического развития многоэтнического общества жителей Крыма, полноценного восстановления их социальных, экономических и национально-культурных потребностей. Депортация для нас – общая боль, и мы сегодня низко склоняем головы перед памятью невинно пострадавших и вспоминаем тех, кто боролся за право возвращения на родную землю, сохранял свою историю и традиции, свою идентичность», – подчеркнул глава государства (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 18.05).*

Президент Украины В. Янукович надеется, что вопрос делимитации морской границы между Украиной и РФ будет решен положительно. Об этом он сказал на совместной пресс-конференции с президентом Российской Федерации Д. Медведевым по результатам их переговоров.

В. Янукович констатировал, что сегодня, несмотря на очевидный прогресс в большинстве вопросов, остались проблемы, которые не удалось решить полностью. В частности, он отметил, что это касается вопроса делимитации морской границы между двумя государствами.

Он уверен, что в ближайшее время стороны вернутся к этому вопросу, и он будет решен положительно (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua). – 2010. – 18.05).*

Президент В. Янукович считает, что сегодня у Украины наконец есть все возможности, чтобы стать внеблоковой страной, «как это было провозглашено в Декларации о государственном суверенитете».

Об этом он заявил во время заседания Украинско-Российской

межгосударственной комиссии.

«И тут для нас крайне важно взаимодействие с Россией на международной арене, в Европе и региональном измерении», – сказал В. Янукович.

«Убежден, что новые подходы к обеспечению коллективной безопасности должны строиться на объединении интересов стран – участниц оборонных блоков, внеблоковых стран и стран с нейтральным статусом», – цитирует В. Януковича его пресс-служба (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*). – 2010. – 18.05).

Президент В. Янукович подписал закон, який передбачає введення податкових пільг для юридичних осіб-резидентів при отриманні ними дивідендів від дочірніх компаній-нерезидентів.

Відповідний текст оприлюднений на веб-сайті глави держави (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 17.05).

Украине и России необходимо разработать и принять межгосударственную программу социально-экономического и гуманитарного сотрудничества сроком на 10 лет. Такое мнение высказали украинский и российский Президенты В. Янукович и Д. Медведев в ходе заседания Украинско-Российской межгосударственной комиссии, которая проходит в Киеве под председательством глав двух государств.

По мнению украинского лидера, этот документ станет действенным механизмом развития стратегического сотрудничества между двумя государствами, а также позволит усовершенствовать международно-правовой механизм реализации положений Большого договора от 1997 г. между Украиной и Россией. По словам В. Януковича, такую программу стороны уже начали готовить, сейчас она находится в стадии разработки.

Д. Медведев выразил своему украинскому коллеге поддержку (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 17.05).

Президент Украины В. Янукович считает, что опыт сотрудничества Украины и России в вопросах построения системы коллективной безопасности Европы может стать примером и для других стран.

Об этом он сказал, открывая третье заседание Україно-російської міжгосударственной комиссии под председательством президентов Украины и РФ.

«Дня нас крайне важно взаимодействие с Россией на международной арене в Европе и в региональном измерении», – сказал он.

По словам украинского Президента, и Украина, и Россия призваны сделать

все, чтобы окончательно ликвидировать опасные разделительные линии, возникшие в европейском регионе за последнее десятилетие.

«Мы должны вместе сделать европейский континент зоной мира и процветания для всех стран, малых и больших, входящих и не входящих в военные союзы», – подчеркнул В. Янукович (*PRESIDENT.org.ua* (*president.org.ua*). – 2010. – 18.05).

Росія та Україна будуть готувати низку угод за різними напрямками співробітництва.

Про це заявив заступник глави Адміністрації Президента А. Гончарук в ефірі 5 каналу.

За його словами, у підсумковому протоколі засідання українсько-російської міждержавної комісії є 14 доручень уряду щодо підготовки таких документів.

«Вони (доручення) охоплюють питання, починаючи з підготовки угод за такими напрямками, як суднобудування, авіабудування, енергетика, закінчуючи таким гуманітарним і важливим і для України, і для Росії, аспектом як спільне святкування...200-річчя нашого великого Кобзаря у 2014 р.», – сказав А. Гончарук.

Він також зазначив, що угоди щодо демаркації українсько-російського кордону та системи ГЛОНАСС потребують ратифікації у парламенті (*Українська правда* (*www.pravda.com.ua*). – 2010. – 17.05).

Під час засідання українсько-російської міждержавної комісії питання об'єднання «Нафтогазу» і «Газпрому» не обговорювалося. Про це заявив заступник глави Адміністрації Президента А. Гончарук в ефірі 5 каналу.

«Під час засідання Міждержавної комісії конкретно ця тема не обговорювалася. Я думаю, що ця обережність викликана тим, що... до цього треба підходити досить виважено», – зазначив він.

А. Гончарук також назвав цілком серйозним зауваження експертів про те, що для злиття цих компаній необхідний дозвіл Єврокомісії.

«Більшість блакитного палива, яке транспортується територією України, воно споживається за межами України, воно споживається в ЄС», – зазначив він (*Українська правда* (*www.pravda.com.ua*). – 2010. – 17.05).

Кабинет Министров Украины снизил в три раза ставки акцизов в законопроекте № 6337 «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины (о налогообложении)», который будет рассмотрен в парламенте во втором чтении в четверг, 20 мая.

«Мы закончили доработку соответствующего законопроекта и снизили акцизные ставки в три раза. Поэтому, у нас просьба рассмотреть этот вопрос в

четверг, 20 мая, первым», – в ходе согласительного совета заявил первый вице-премьер А. Ключев.

При этом он отметил, что «уже потом будем рассматривать государственную программу экономического и социального развития на 2010 г., поскольку там около 300 поправок и это будет длительная процедура» (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*. – 2010. – 17.05).

Министр иностранных дел Украины К. Грищенко заявляет, что неизменным приоритетом внутренней и внешней политики Украины остается европейская интеграция.

«Сегодня мне хотелось бы сказать – Украина придерживается четко определенной перспективы – интеграции в европейское пространство и соблюдения европейских принципов – демократии, социально ориентированной рыночной экономики, обеспечения прав человека. С этого пути мы не сойдем. Правительство настроено на осуществление конкретных шагов для обеспечения поступательного движения нашего государства к Евросоюзу, проведению реформ, которые приблизят жизнь украинцев к стандартам ЕС», – заявил К. Грищенко.

Глава МИД Украины также отметил, что для Украины День Европы «это еще один повод засвидетельствовать, что неизменным приоритетом внутренней и внешней политики Украины остается европейская интеграция, которая направляет нашу страну на принципиально демократические изменения и экономические реформы».

К. Грищенко также отметил приоритетный характер переговоров по подписанию соглашения об ассоциации между Украиной и Евросоюзом, дальнейшее усовершенствование механизмов визовых упрощений с перспективой введения безвизового режима, а также создание углубленной и всеобъемлющей зоны свободной торговли с ЕС (*PRESIDENT.org.ua (http://president.org.ua)*. – 2010. – 17.05).

Міністерство економіки вирішило скоротити кількість «дозвільних» видів діяльності.

Якщо раніше дозволу Мінекономіки вимагало 214 видів діяльності, то тепер – 162.

Більше того, половину з решти видів діяльності пропонується замінити обов'язковим страхуванням відповідальності.

Щоб ініціативи Мінекономіки вступили в силу, міністерство зараз розробляє зміни до проекту закону «Про спрощену процедуру видачі ліцензій на здійснення деяких видів підприємницької діяльності».

Поки що чиновники не можуть назвати, які саме «дозвільні» види господарської діяльності будуть вимагати обов'язкового страхування

відповідальності.

За даними Ліги страхових організацій (ЛСОУ), заміна торкнеться введення в експлуатацію нових і реконструйованих виробничих і житлових об'єктів, впровадження нових технологій, оренди будь-яких приміщень, а також дозволів на початок роботи новостворених підприємств (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 18.05).

ПОЛІТИКА

Лидер БЮТ Ю. Тимошенко заявила, что оппозиционные политические силы не намерены объединяться.

«Никто не планирует объединяться в таком традиционном видении процесса. Речь идет не об объединении и не надо так ставить вопрос. Здесь (в оппозиции. – Ред.) все политические силы, представляющие свои политические партии, представляющие ту часть людей, которая их поддерживает», – отметила лидер БЮТ.

«Речь идет о том, что в такое сложное для Украины время, которое наступает сегодня, нужна четкая координация. Координация – это не лидерство отдельной политической силы или отдельного политического лидера, – подчеркнула Ю. Тимошенко. – Координация – это способность политиков сесть за круглый стол, и без лидерства, без авторитарного давления на принятие решений, просто координировать свои действия».

Ю. Тимошенко также вновь заявила о необходимости принятия закона об оппозиции. «Когда мы представляли власть, мы внесли закон об оппозиции, который давал ей самые широкие права, – отметила она. – Именно Партия регионов отказалась поддерживать данный закон», – добавила Ю. Тимошенко (*PRESIDENT.org.ua* (president.org.ua). – 2010. – 17.05).

Председатель партии «Единый центр» И. Криль выступает за привлечение Европейского союза к переговорам Украины и России по заключению соглашений в сфере энергетики, строительства автомагистралей и использования газотранспортной системы.

Об этом говорится в сообщении партии «Единый центр».

«Участие ЕС в этих проектах даст больше экономической выгоды и дополнительные гарантии для нашей страны», – уверен политик.

По мнению И. Криля, такой стратегический проект, как транспортировка газа в Европу, легче реализовать при условии участия в нем трех сторон: продавца, посредника и покупателя.

«И с экономической, и с политической точки зрения Украине будет выгоднее,

если развитие ГТС будет происходить в интересах не только России, но и ЕС. Заинтересованность со стороны европейских стран есть. Поэтому украинской власти нужно только пригласить их к переговорному процессу», – говорит депутат.

И. Криль считает, что такой подход нужно использовать и при обсуждении планов строительства дорог (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2010. – 18.05).

Украине сейчас важно не растерять достижений оранжевой революции в сфере свободы слова, так как на СМИ пробуют оказывать влияние. Так считает уполномоченный правительства Германии по правам человека М. Ленинг.

Он отметил, что Украина сделала в последнее время серьезные шаги для улучшения ситуации с правами человека, но ситуация может измениться. Поэтому он предостерегает: важно не растерять достижений оранжевой революции в области свободы слова.

Представитель немецкого правительства призывает новое правительство и нового Президента Украины продолжить курс на соблюдение европейских принципов демократии. «Могу лишь очень серьезно рекомендовать Президенту В. Януковичу гарантировать и уважать свободу прессы в стране в полном объеме», – отметил М. Ленинг.

Но, по его словам, в последнее время можно видеть, что с приходом нового правительства делается попытка снова совершать влияние на журналистов и редакции. Это вызывает обеспокоенность в Германии, где еще не забыто громкое дело журналиста Г. Гонгадзе, говорит М. Ленинг.

«Права человека может гарантировать лишь независимое правосудие, которое будет способно провести полное и открытое расследование таких и подобных случаев», – подчеркивает он (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2010. – 18.05).

Соглашение об ассоциации между Украиной и ЕС может быть подписано уже до конца года. Об этом заявила министр иностранных дел Евросоюза К. Эштон.

Она также отметила, что заключение Соглашения об ассоциации позволит также создать и зону свободной торговли между ЕС и Украиной. Представительница Еврокомиссии убеждена, что тесная политическая и экономическая интеграция Брюсселя и Киева откроет европейский рынок для украинских товаров.

По ее словам, Евросоюз готов помочь Украине с проведением реформ, конечной целью которых является не только европейская интеграция, но и улучшение жизни простых украинцев (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua)*). –

2010. – 17.05).

Фракция БЮТ и лично экс-премьер-министр Украины Ю. Тимошенко, как и страна в целом, заинтересованы в проведении аудита использования государственных средств. Такое мнение высказал премьер-министр оппозиционного правительства С. Соболев, сообщается на официальном сайте Ю. Тимошенко.

«Мы, как никто, заинтересованы в том, чтобы провести аудит и сравнить, как в условиях экономического роста В. Янукович умудрялся не расплачиваться за российский газ, повышать тарифы на газ для населения, а в условиях мирового финансового кризиса и падения доходов бюджета правительство Тимошенко выполнило все обязательства перед пенсионерами, учителями, врачами, другими работниками бюджетной сферы, до копейки расплатилось за все газовые предыдущие долги и не создало ни копейки долгов правительства Азарова. Такой аудит нужен не только нам, но и всей стране», – сказал политик.

По его словам, партия власти будет использовать любые результаты аудита финансово-хозяйственной деятельности предыдущего правительства для необоснованных обвинений в адрес Ю. Тимошенко (**ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com). – 2010. – 18.05).**

Лидер партии «Украинская платформа», народный депутат П. Жебровский не видит возможности для объединения оппозиционных сил. Об этом он заявил на пресс-конференции в Ивано-Франковске.

«Я считаю, что оппозиция объединиться на данном этапе не сможет», – сказал П. Жебровский. Он пояснил, что после поражения на последних президентских выборах национально-демократическим силам надо по-новому завоевывать доверие людей.

«И не только лозунгами и маханием флагами, а, в первую очередь, реальными шагами и действиями», – подчеркнул нардеп.

Он отметил, что «Украинская платформа» не будет входить в никакие «комитеты спасения». «Входить в никакие комитеты сопротивления, спасения, и т. д. мы не собираемся, потому что это все форматируется под кого-то, для того, чтобы кто-то стал снова каким-то лидером», – рассказал П. Жебровский.

При этом он уточнил, что партия будет координировать и согласовывать свои действия со всеми оппозиционными силами, «особенно относительно отстаивания национальных интересов». «Я не вижу возможности на сегодня для объединения оппозиции», – подытожил П. Жебровский (**ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com). – 2010. – 18.05).**

Политсовет фракции «Наша Украина – Народная самооборона» призывает БЮТ и его лидера воздерживаться от искусственного деления оппозиции на «правильную» – то есть ту, которая поддерживает Ю. Тимошенко, и «неправильную» – всю остальную. Об этом говорится в заявлении Политсовета НУ – НС.

Критерием оппозиционности является защита национальных интересов, а не участие в тех или иных структурах, говорится в заявлении.

В НУ – НС подчеркивают, что большинство партий, представители которых входят во фракцию НУ – НС, воздержались от подписания акта о создании Комитета защиты Украины, «поскольку этот проект де-факто носит откровенно лидерский и пиарный характер».

«Несмотря на все декларации, деятельность этого Комитета построена на единоличном принятии ключевых решений. Другие участники ставятся перед фактом того, что должны их выполнять, – например, относительно организации и формата массовых акций. При этом озвучиваются громкие инициативы, которые невозможно реализовать (например, импичмент Президента).

Мы уважаем представителей интеллигенции, наших коллег из других политических сил, которые согласились принять участие в создании комитета. Но очевидно, что его главной целью является предоставление оснований для того, чтобы Ю. Тимошенко могла титроваться как «лидер объединенной оппозиции».

Наша фракция отстаивала и всеми средствами будет отстаивать интересы Украины. На этой основе мы готовы к объединению и искренне этого хотим. Надеемся на нормальное сотрудничество со всеми оппозиционными силами, – отмечают в НУ – НС (*ProUA (www.proua.com). – 2010. – 18.05*).

ЕКОНОМІКА

Украинская ГТС может быть полностью модернизирована за счет российского «Газпрома».

Об этом заявил руководитель «Газпрома» А. Миллер. По его убеждению, это может произойти после объединения «Нефтегаза» и «Газпрома» в одну компанию.

«Во-первых, предложение об объединении двух компаний полностью лежит в русле общемировой тенденции слияния компаний в топливно-энергетическом секторе», – отметил глава Газпрома. «А во-вторых, в случае объединения «Газпрома» и «Нефтегаза», опираясь на финансовые возможности «Газпрома», может быть полностью модернизирована ГТС Украины», – сказал он.

При этом А. Миллер отметил, что Россия считает возможным поэтапное проведение процесса объединения «Нафтогаза» и «Газпрома». «Очень важно сказать, что мы согласны с видением украинской стороны, что процесс объединения должен быть не просто взаимовыгодным, а равновыгодным для

Украины и России», – заявил А. Миллер (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 17.05).

Дефицит бюджета Пенсионного фонда Украины в январе – апреле 2010 г. составил 8,35 млрд грн, или 28,2 % от общей суммы, запланированной на текущий год (29,596 млрд грн), сообщается на веб-сайте Администрации Президента.

«Разница между доходной и расходной частью бюджета Пенсионного фонда составляет 8349,6 млн грн, дефицит – 14,1 % (от общей суммы расходов. – Ред.)», – говорится в аналитической записке относительно состояния финансов Пенсионного фонда.

Покрытие дефицита Пенсионного фонда осуществлялось за счет бюджетных займов: непогашенный долг по ним на 1 мая составлял 28,456 млрд грн, что на 29 % (на 6,4 млрд грн) превышает показатель на начало текущего года.

По данным Администрации Президента, общие доходы Пенсионного фонда за четыре месяца составили 50,997 млрд грн, что на 1,5 % меньше, чем запланировано на этот период, но на 10,5 % больше, чем получено за соответствующий период 2009 г.

При этом собственные доходы Пенсионного фонда составили 34,705 млрд грн: этот показатель на 2,0 % меньше запланированного, но на 11,8 % больше, чем за аналогичный период прошлого года. Поступления из госбюджета составили 16,286 млрд грн.

В записке отмечено, что негативное влияние на динамику доходов оказывают задержки с выплатой зарплаты (за январь – март она возросла на 16,2 % – до 1,711 млрд грн) и неуплата страховых взносов (долг возрос за январь – апрель на 17,9 % – 4,556 млрд грн).

Общая сумма расходов Пенсионного фонда на выплату пенсий и пособия составляла 59,346 млн грн, что на 10,3 % больше, чем за соответствующий период 2009 г.

«С целью сбалансирования бюджета Пенсионного фонда правительству необходимо осуществить комплекс эффективных мероприятий по ликвидации задолженности по заработной плате и недоимке в Пенсионный фонд, а также инициировать изменения в законодательство для оптимизации доходной и расходной частей его бюджета», – резюмируется в записке (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*). – 2010. – 17.05).

Международный валютный фонд отметил «значительный прогресс» в переговорах с Украиной о кредите в 19 млрд долл. Об этом заявил постоянный представитель МВФ в Украине М. Альер.

Он сказал, что прогресс в переговорах есть, но также у фонда есть и спорные

вопросы вокруг консолидации налогов и банковской реформы (*УРА-Информ /ura-inform.com*). – 2010. – 18.05).

Международное рейтинговое агентство Standard & Poor's повысило суверенные рейтинги Украины в иностранной валюте с В-/С до В/В. Прогноз по рейтингам – «стабильный», сообщает пресс-служба агентства.

По национальной шкале рейтинг Украины также повышен – с uaA до uaA+. Рейтинг ожидаемого уровня возмещения долга после дефолта «4», присвоенный выпускам приоритетных необеспеченных облигаций, остается неизменным. Он отражает ожидания среднего возмещения основной части долга в случае реструктуризации или дефолта, которое прогнозируется на уровне 30–50 %.

Решение о повышении рейтингов Украины было обусловлено улучшением политической координации, утверждают в S&P.

По мнению аналитиков S&P, повышение кредитных рейтингов страны была обусловлена усилившейся политической готовностью к стабилизации экономики Украины. В частности, подчеркивают эксперты, поскольку корректировка обменного курса с конца 2008 г. позитивно повлияла на конкурентоспособность страны. Повышение рейтингов также отражает стабилизацию внешней ликвидности Украины и ожидания агентства повышения объема доступных резервов в сравнении с краткосрочным долгом, а также относительно невысокого долга правительства, который, как ожидается, к концу 2010 г. составит 27 % ВВП. С учетом гарантированного долга эта цифра увеличится до 36 % ВВП (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 17.05).

Темпи відновлення промислового виробництва в Україні в квітні 2010 р. прискорилися відносно квітня 2009 р. до 17,4 %.

Про це йдеться в повідомленні Державного комітету статистики.

Аналогічні показники виявилися кращими, ніж результати 2009 р., на 13,8 % – у березні 2010, на 5,6 % – у лютому 2010 і на 11,8 % – у січні 2010.

За підсумками чотирьох місяців 2010 р. промислове виробництво в країні збільшилося щодо чотирьох місяців 2009 р. на 12,6 %.

Відомство уточнює, що порівняно з березнем 2010 р. у квітні обсяг промислового виробництва знизився на 1,8 %.

Як повідомлялося, 2009 р. промвиробництво в Україні впало на 21,9 %, при цьому у квітні падіння становило 31,8 %, а за чотири місяці – 31,9 %.

При цьому уряд прогнозує зростання промвиробництва у 2010 р. на 5,3 % (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 17.05).

Украинские нефтегазодобывающие предприятия в январе – апреле текущего года сократили добычу природного газа на 7,5 % по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. – до 6,5 млрд куб. м. Об этом сообщили в Государственном комитете статистики Украины.

Согласно сообщению, в январе – апреле т. г. добыча нефти в Украине сократилась на 12,5 % по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. – до 0,851 млн т, добыча газового конденсата – на 7,4 %, до 323 тыс. т, а добыча нефтяного попутного газа – на 19,3 %, до 217 млн куб. м.

В 2009 г. украинские нефтегазодобывающие предприятия увеличили добычу природного газа на 2,1 % по сравнению с 2008 г. – до 20,3 млрд куб. м. Добыча нефти сократилась на 6,2 % – до 2,899 млн т, добыча газового конденсата – на 5,2 %, до 1,018 млн т, а нефтяного попутного газа – на 14,2 %, до 744 млн куб. м (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua). – 2010. – 18.05).*

По предварительным данным Госкомстата, в январе – марте 2010 г. реальный валовой внутренний продукт повысился на 4,8 % по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. Об этом сообщил Государственный комитет статистики.

Также Госкомстат сообщил о том, что в апреле промышленное производство возросло на 17,4 %. В январе – апреле 2010 г. по сравнению с январем – апрелем 2009 г. промпроизводство возросло на 12,6 %.

В марте промышленное производство возросло на 13,8 % по сравнению с мартом 2009 г. В 2009 г. по сравнению с 2008 г. промпроизводство сократилось на 21,9 %. В 2008 г. по сравнению с 2007 г. промпроизводство сократилось на 3,1 % (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua). – 2010. – 18.05).*

Участники строительного рынка Украины считают, что принятие законопроекта, предполагающего отмену уплаты НДС компаниями, строящим жилье по договорам долевого строительства, позволит удешевить стоимость жилья на первичном рынке до 20 %, если правительство сможет защитить права и потребителей, и застройщиков.

Участники рынка считают целесообразным внедрение российской схемы вывода строительной отрасли из кризиса, о реализации которой недавно заявил Кабинет Министров.

Вместе с тем отмена взимания НДС может привести к тому, что застройщики воспользуются налоговой льготой для небольшого повышения цен. «Введение налоговых льгот автоматически повлияет на то, что стоимость жилья на первичном рынке снизится на 20 %. Но ожидается, что спрос на небольшие квартиры будет расти, застройщикам будет невыгодно продавать жилье по цене ниже рыночной. Вероятно, компании все же повысят стоимость жилья – примерно

на 10 %», – говорит директор по экономическим вопросам компании Argus Real Estate И. Черный (*Korrespondent.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 17.05).

Антимонопольный комитет предупреждает операторов рынка нефтепродуктов от необъективного повышения цен на бензины и в связи с ожидаемым ростом акцизов на этот товар.

Об этом сообщил председатель Антимонопольного комитета А. Костусев.

Он напомнил, что в Украине ожидается повышение акцизов на моторные бензины, что может привести к росту цен в розничном сегменте (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2010. – 18.05).

В апреле официальный уровень безработицы снизился на 0,2 п.п. и составил 1,6 %.

Об этом сообщил Государственный комитет статистики.

По данным Госкомстата, на 1 мая в Государственной службе занятости было зарегистрировано 0,455 млн безработных.

На 1 апреля в Государственной службе занятости было зарегистрировано 0,505 млн безработных.

Количество безработных, получивших государственную помощь в апреле, составило 331,6 тыс. человек, средний размер пособия на одного безработного в апреле составил 660,93 грн (*Versii.com (www.versii.com)*). – 2010. – 17.05).

В экономику Украины в I квартале 2010 г. иностранными инвесторами вложено 717,1 млн долл. прямых инвестиций, что составляет 61,0 % от поступлений I квартала предыдущего года. Об этом говорится в сообщении Государственного комитета статистики Украины.

Из стран ЕС поступило 516,2 млн долл. (72,0 % общего объема), из стран СНГ – 114,6 млн долл. (16,0 %), из других стран мира – 86,3 млн долл. (12,0 %). В то же время капитал нерезидентов уменьшился на 296,1 млн долл.

В целом прирост совокупного объема иностранного капитала в экономике страны, с учетом его переоценки, потерь, курсовой разницы и т. п. за I квартал 2010 г. составил 98,3 млн долл., что составляет 12,0 % от уровня соответствующего периода предыдущего года.

В I квартале 2010 г. увеличились объемы капитала из Кипра – на 184,5 млн долл., Российской Федерации – на 103,5 млн долл., Франции – на 68,1 млн долл., Германии – на 44,7 млн долл. и Польши – на 19,3 млн долл.

Прирост иностранного капитала в I квартале 2010 г. наблюдался на предприятиях, которые осуществляют финансовую деятельность, – в сумме 214,7 млн долл., торговлю, ремонт автомобилей, бытовых изделий, предметов

личного потребления – 30,2 млн долл. и строительство – 6,6 млн долл.

Совокупный объем прямых иностранных инвестиций в Украину на 1 апреля 2010 г. составил 40 млрд 7,4 млн долл., что на 0,2 % больше объемов инвестиций на начало 2010 г., и в расчете на одно лицо составлял 872,1 долл.

Инвестиции поступили из 126 стран мира. В десятку основных стран-инвесторов, на которые приходится свыше 81 % общего объема прямых инвестиций, входят: Кипр – 9 млрд 105,1 млн долл., Германия – 6 млрд 644,4 млн долл., Нидерланды – 3 млрд 841,0 млн долл., Российская Федерация – 2 млрд 661,0 млн долл., Австрия – 2 млрд 569,8 млн долл., Соединенное Королевство – 2 млрд 229,3 млн долл., Франция – 1 млрд 698,9 млн долл., Виргинские Острова, Британские, – 1 млрд 333,8 млн долл., Швеция – 1 млрд 275,1 млн долл. и Соединенные Штаты Америки – 1244,2 млн долл. (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 17.05*).